

GODIŠNJA IZVJEŠĆA ZAGREBAČKIH MUZEJA ZA 1994.

UVOD

Svakom ravnatelju muzeja jedan od najtežih poslova u godini je pisanje godišnjeg izvješća o radu - posao je to na prvi pogled nezanimljiv, gotovo dosadan, rutinski. Neka se poglavlja ponavljaju, mnogi problemi godinama ostaju nerješivi, a na kraju uvijek ostaju pitanja: Pa tko će to uopće čitati? i koga to uopće zanima? S druge pak strane, strastveni muzeolozi s oduševljenjem čitaju o prvim muzeološkim razmišljanjima koja su nastajala u okviru Hrvatskog društva umjetnosti kao i o porođajnim mukama Narodnog muzeja ili kasnije Muzeja za umjetnost i obrt, o kojima redovito i jezgrovito pričaju "Izveštaji kr. zemaljske obrtne škole i Muzeja za umjetnost i obrt" koncem školskih godina 1902.-1903., 1906.-1907...

Ako su navedena izvješća dio naše povijesti i dio tradicije koju smo s vremenom prestali njegovati, svjetski su muzeji taj dio svoje izdavačke djelatnosti razvili takorekuć do savršenstva. Muzeji vrlo iscrpno obavješćuju javnost o svim oblicima svoje djelatnosti pa na taj način i populariziraju široj javnosti inače nepoznati, skriveni rad muzeja. Publikacije su namijenjene financijerima, upravljačkim tijelima (upravnim odborima), društvima prijatelja muzeja i nadležnim političkim institucijama. Takve reprezentativne publikacije služe i za razmjenu među muzejima, ali i svakom zainteresiranom posjetitelju, studentu i sl.

Pretpostavka za tako širok krug zainteresiranih za muzejska izvješća tradicija je i praksa dugogodišnje i svakodnevne prisutnosti muzeja u društvu na osnovi razvijene djelatnosti (obrađene zbirke, stalni postavi, izdavačka djelatnost, rad u radionicama i klubovima za djecu i odrasle), kao i sigurno i redovito financiranje unutar ustaljenog sustava.

Ni jedna od tih pretpostavki, nažalost, ne funkcionira na najbolji način u svijetu naših muzeja pogođenih ratom, u promjenama političkog i financijskog sustava, izmjenama u načinu odlučivanja i određivanja nadležnosti nad institucijama kulture i nepostojanjem novih strukovnih zakona komplementarnih novom državnom ustroju.

Usprkos svim nepovoljnim događanjima za kulturu, bili smo svjedoci pozitivnih pomaka - od velikih zahvata na uređenju i rekonstrukciji objekata te priprema na uređenju novih stalnih postava u Muzeju grada i Muzeju za umjetnost i obrt, kao i uvođenju novih odjela u stalnom postavu Tehničkog muzeja, priprema za nove stalne postave (Muzej Prigorja, Etnografski muzej), do svakodnevnoga pojačanog rada na zaštiti građe i moderniziranju informatičkih sustava za vođenje dokumentacije.

Istodobno su se događale i neke administrativne promjene - tijekom protekle godine, a u postupku primjene Zakona o ustanovama Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Hrvatske donijelo je Rješenje kojim su prenijeta osnivačka prava s Republike Hrvatske na Grada Zagreb nad sljedećim muzejskim ustanovama: Arheološkim muzejom, Etnografskim muzejom, Galerijama grada Zagreba, Hrvatskim prirodoslovnim muzejom, Hrvatskim školskim muzejom, Muzejom grada Zagreba, Muzejom za umjetnost i obrt, Muzejom prigorja Sesvete, Muzejom Turopolja, Muzejom Brdovec i Tehničkim muzejom. Slijedom takve odluke Grad Zagreb je preuzeo obvezu cjelokupnog financiranja navedenih institucija (djelatnika, materijalnih prava djelatnika i materijalnih troškova, zatim programe investicijskog

održavanja, izložbe, zaštita grade, nabava stručne literature, itd.) kao i obvezu da pored same ustanove solidarno i neograničeno odgovara za obveze ustanove. Grad Zagreb je kao osnivač imenovao upravne odbore svih institucija kulture koji su u 1994. godini započeli radom. U 1994. godini osim programa "gradskih" muzeja Grad Zagreb sufinancirao je i programe drugih muzeja - Gliptoteke HAZU, Hrvatskoga povijesnog muzeja, Muzejsko-galerijskog centra i Muzejskoga dokumentacijskog centra. U sklopu njihovih programa svakako treba istaknuti mega izložbu "Sveti trag", ali i program pregleda depoa i izložbenih prostora ostvaren u okviru programa Gradskog sekretarijata za obrazovanje, kulturu i znanost i Muzejskoga dokumentacijskog centra.

Kao što je već bilo rečeno, kvalitetan rad muzeja velikim dijelom ovisi i o redovitom i sigurnom financiranju koje je proteklih godina bilo poremećeno. U 1994. godini pokušali smo napraviti kvalitetan pomak naprijed: Gradsko poglavarstvo donijelo je plan javnih potreba u kulturi, s institucijama u kulturi sklopljeni su ugovori i, što je najvažnije, osigurana su znatno veća sredstva. Pokušali smo također i programski usmjeriti muzejske programe prema kvalitetnijem planiranju sugerirajući neke muzeološke prioritete (stalni postavi, zaštita grade) i izražavajući želju da se muzeji uključe u proslavu 900. obljetnice Grada.

O svemu tome, kao i o mnogim drugim temama i problemima, govore izvješća jedanaest muzeja kojima je osnivač Grad Zagreb. Odlučili smo se za ovakvu izdavačku koncepciju iz praktičnih i financijskih razloga, ali smo uvjereni da bi ovu publikaciju trebalo dopuniti i priložima ostalih zagrebačkih muzeja kako bi se stekla potpuna slika.

U Zagrebu, 9. ožujka 1995.

mr. Snježana Pintarić

Urednička napomena: Budući da ovakvu publikaciju izdajemo prvi put sva izvješća nisu dovoljno ujednačena. Uredničke intervencije u opsegu i sadržaju izvršene su kada je to bilo nužno. Također je usklađen raspored podataka po rubrikama.